

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

6

SIRA SAYISI: 428

**Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un
30 Eylül 1957 Tarihli Tehlikeli Malların Karayolu
ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa
Anlaşmasının (ADR) Başlığında Değişiklik
Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının
Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3241)
ve Dışişleri Komisyonu Raporu**

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
<https://www.tbmm.gov.tr/yasama/komisyon-raporlari>
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **2/3241 Esas Numaralı Teklifin**
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4
- Genel Gerekçesi 4
- **Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi** 5
- **Dışişleri Komisyonu Raporu** 6
- **Teklif Metni** 9
- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** 9
- **Protokol Metni** 10

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 746052 evrak numaralı "30 Eylül 1957 Tarihli Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının (ADR) Başlığında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokol"ün onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Şentop
Tekirdağ

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/3241)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Ülkemiz, Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasına (ADR) 30/11/2005 tarihli ve 5434 sayılı Kanun ile 8/9/2009 tarihli ve 2009/15454 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı çerçevesinde taraf olmuştur.

Avrupa dışındaki ülkeler de ADR'ye taraf olabilmektedir. Bu ülkelerin ADR'ye katılımını teşvik etmek ve Anlaşmanın ismini mevcut durumla tutarlı hale getirmek amacıyla 13/5/2019 tarihinde düzenlenen ve ülkemizin de temsil edildiği ADR Taraflar Konferansında "30 Eylül 1957 Tarihli Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının (ADR) Başlığında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokol" kabul edilmiştir. Mezkûr Protokol ile ADR'nin başlığından "Avrupa" kelimesi çıkarılmıştır.

Taraf ülkelere bildirilmesinden itibaren altı ay içinde hiçbirinin yazılı olarak itirazda bulunmaması nedeniyle kabul edilmiş sayılan bahse konu Protokol, ADR'ye taraf bütün ülkeler için 1/1/2021 tarihinde yürürlüğe girecektir.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: 90666677-599-45783

25 Kasım 2020

Konu: Protokol

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

13 Mayıs 2019 tarihinde kabul edilen “30 Eylül 1957 Tarihli Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının (ADR) Başlığında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokol”ü Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

20/03/2023

Esas No: 2/3241

Karar No: 253

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3241 esas numaralı, “30 Eylül 1957 Tarihli Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının (ADR) Başlığında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi”, Komisyonumuzun 14/03/2023 tarihinde yaptığı 43’üncü toplantısında görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 26/11/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “30 Eylül 1957 Tarihli Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının (ADR) Başlığında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokol”, 07/12/2020 tarihinde Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla “30 Eylül 1957 Tarihli Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının (ADR) Başlığında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 2/3241 esas numaralı Kanun Teklifi, 10/12/2020 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna havale edilmiştir.

Teklif, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 14/03/2023 tarihli 43’üncü toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile, 30 Eylül 1957 Tarihli Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının (ADR) başlığında yer alan “Avrupa” ibaresinin çıkarılmasını amaçlayan Protokol’ün onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklif’in tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;¹

Dışişleri Bakan Yardımcısı Yasin Ekrem Serim tarafından;

Türkiye’nin 30 Eylül 1957 tarihli Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşması’na 22 Mart 2010 tarihinde taraf olduğu ancak Anlaşma’nın isminde “Avrupa” ibaresi olmakla beraber Avrupa dışındaki ülkelerin de Anlaşma’ya taraf olabileceği,

Avrupa ülkeleri dışındaki ülkelerin de ADR’ye katılımını teşvik etmek ve Anlaşma’nın isminin mevcut durumla tutarlı hâle getirilmesi için 13 Mayıs 2019 tarihinde Birleşmiş Milletler Cenevre Ofisinde düzenlenen ve ülkemizin de temsil edildiği ADR Taraflar Konferansı’nda alınan karar sonucu ADR’nin başlığından “Avrupa” kelimesinin çıkarılmasına yönelik Protokol’ün kabul edildiği,

Protokol’e ülkemiz dâhil, Konferans’ta hazır bulunan 29 ADR’ye taraf, 2 danışman statüsündeki ülkenin oy birliğiyle olumlu yaklaştığı, Protokol’ün dolaşıma çıkarıldığı tarihten itibaren altı ay içinde taraf ülkelerden hiçbirinin Genel Sekretere yazılı itirazda bulunmaması nedeniyle değişikliğin ADR’ye taraf bütün ülkeler için 1 Ocak 2021’de yürürlüğe girdiği, Protokol’ün tüm taraf ülkelerce onaylandığı ve sadece ülkemizin onaylamasının beklenildiği,

Bu bağlamda, taraf olduğumuz ADR’nin başlığından “Avrupa” kelimesini çıkaran Protokol’ün iç hukuk onay sürecinin tamamlanması gerektiği,

ifade edilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Kabuller ve Değişiklikler

Teklif’in tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklif’in 1’inci, 2’nci ve 3’üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

¹ Komisyonun toplantı tutanaklarına aşağıdaki bağlantı adresinden ulaşılabilir:

https://www5.tbmm.gov.tr/develop/owa/komisyon_tutanaklari.goruntule?pTutanakId=3118

5. Genel Kurulda Temsil

İçtüzüğün 45'inci maddesi uyarınca, Teklif'in Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere İzmir Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç ve İstanbul Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı, Teklif ile ilgili özel sözcü olarak seçilmiştir.

Başkan	Kâtip	Üye
<i>Akif Çağatay Kılıç</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>	<i>Asuman Erdoğan</i>
İstanbul	İzmir	Ankara
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Ahmet Kamil Erozan</i>	<i>Atilla Ödünç</i>
Balıkesir	Bursa	Bursa
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Kamil Aydın</i>	<i>Utku Çakırözer</i>	<i>Derya Bakkak</i>
Erzurum	Eskişehir	Gaziantep
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Hamdi Çamlı</i>	<i>Ahmet Ünal Çeviköz</i>	<i>Yunus Emre</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Hasan Turan</i>	<i>Niyazi Güneş</i>	<i>İsmail Özdemir</i>
İstanbul	Karabük	Kayseri
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
	Üye	
	<i>Gülüstan Kılıç Koçyiğit</i>	
	Muş	

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ
MUSTAFA ŞENTOP'UN TEKLİFİ

**30 EYLÜL 1957 TARİHLİ TEHLİKELİ
MALLARIN KARAYOLU İLE
ULUSLARARASI TAŞIMACILIĞINA
İLİŞKİN AVRUPA ANLAŞMASININ (ADR)
BAŞLIĞINDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 13 Mayıs 2019 tarihinde kabul edilen “30 Eylül 1957 Tarihli Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının (ADR) Başlığında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokol”ün onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**30 EYLÜL 1957 TARİHLİ TEHLİKELİ
MALLARIN KARAYOLU İLE
ULUSLARARASI TAŞIMACILIĞINA
İLİŞKİN AVRUPA ANLAŞMASININ (ADR)
BAŞLIĞINDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin 1’inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2’nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3’üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

30 EYLÜL 1957 TARİHLİ TEHLİKELİ MALLARIN KARAYOLU İLE ULUSLARARASI TAŞIMACILIĞINA İLİŞKİN AVRUPA ANLAŞMASININ (ADR) BAŞLIĞINDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR PROTOKOL

Mevcut Protokolün Tarafları,

30 Eylül 1957 tarihinde Cenevre’de imzalanan Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının (bundan sonra “Anlaşma” olarak bahsedilecektir) bir ülkenin Anlaşmaya katılması için uygunluğu hakkındaki 6 ncı maddesi hükümleri *dikkate alınarak*;

Bu maddeye uygun olarak, Anlaşmaya katılmanın yalnızca Avrupa Ekonomik Komisyonu üyesi ülkelere ve Komisyon yönergesinin 8 inci paragrafı uyarınca danışmanlık yetkisiyle Komisyona kabul edilen ülkelere değil, aynı zamanda Komisyon yönergesinin 11 inci paragrafının uygulanmasında Komisyonun çalışmasına katılan Birleşmiş Milletler üye ülkelerine de (Komisyon üyesi olmayan) açık olduğu *göz önüne alınarak*;

Karayolu güvenliğine katkı sağlayan Birleşmiş Milletlerin temel hukuki araçlarından biri olarak ADR’nin rolünü ve önemini teyit eden ve henüz üye olmayan ülkelerin taraf ülke olmalarını düşünmeleri konusunda teşvik eden küresel karayolu güvenliğinin iyileştirilmesine ilişkin 12 Nisan 2018 tarih ve 72/271 sayılı Genel Kurul Kararı *dikkate alınarak*;

Anlaşmanın başlığındaki “Avrupa” ifadesinin Anlaşmanın 6 ncı maddesinde şart koşulan Avrupalı olmayan ülkelerin katılımıyla ilgili koşullarla uyumlu olmadığı ve Komisyonun üyesi olmayan Devletlerin anlaşmaya katılmasına engel teşkil edebileceğine ilişkin Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu İç Taşımacılık Komitesinin Tehlikeli Malların Taşınması ile İlgili Çalışma Grubunun görüşleri ve Portekiz Hükümeti’nden yapılan teklif de *göz önüne alınarak*;

Aşağıdaki şekilde *anlaşmışlardır*,

MADDE 1

Anlaşmanın Başlığındaki Değişiklik

Anlaşmanın başlığı “Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Anlaşma” olacak şekilde değiştirilmiştir. “ADR” kısaltması değişmeden kalmıştır.

MADDE 2

Yürürlüğe Giriş

1. İnci maddede yapılan değişiklik, Taraflardan hiçbirinin Genel Sekreterin kabul edilen Protokolü dolaşıma çıkardığı tarihten itibaren altı ay içinde Genel Sekretere yazılı itirazda bulunmaması koşuluyla kabul edilmiş sayılır.
2. Genel Sekreter, teklif edilen değişikliğe itirazın bildirim tarihinden sonraki altı ay içinde yapıp yapılmadığını en kısa sürede tüm Taraflara bildirir. Eğer teklif edilen değişikliğe karşı itiraz bu dönemde yapılmışsa, değişiklik kabul edilmemiş sayılır ve herhangi bir şekilde etkisi olmaz.
3. Eğer bu dönemde böyle bir itirazda bulunulmamışsa, değişiklik Anlaşmanın bütün Tarafları için 1 Ocak 2021 tarihinde yürürlüğe girecektir.
4. Yukarıdaki 1 inci paragrafta belirtilen altı aylık sürenin bitiminden sonra ancak bu Protokolün yürürlüğe girmesinden önce ADR’ye taraf olan herhangi bir Devlet, yürürlüğe girmesinin akabinde bu Protokole taraf olacaktır. Protokolün yürürlüğe girmesinden sonra ADR’ye taraf olan herhangi bir Devlet, bu Protokolün değiştirdiği şekilde ADR ile bağlı olacaktır.

MADDE 3

İngilizce ve Fransızca orijinal olan bu Protokolün aslı, Anlaşmanın teydi makamında saklanacaktır.

TBMM Basımevi - 2023

